

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kokous 2/2016

Pöytäkirja

Aika 17.3.2016, klo 10.15–12.15

Paikka MMM, Mariankatu 23, kokoushuone Niemennokka

Jakelu Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

Paikalla Jäsenet ja (varajäsenet)

Puheenjohtaja Mika Leppinen, Suomen Kennelliitto ry
(~~varapuheenjohtaja Laura Hänninen, Helsingin yliopisto~~)

Koiratoiminta

Tapio Eerola, Suomen Kennelliitto ry
(~~Tapio Toivola, Suomen Palveluskoiraliitto ry~~)

Kissatoiminta

Veikko Saarela, Suomen Kissaliitto
(~~Teija Viita-aho~~)

Hevostoiminta

Katja Hautala, Suomen Hippos ry
(~~Ismo Kovanen, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry~~)

Eksoottisten eläinten harrastustoiminta

Joonas Gustafsson
(~~Jarmo Tuutti, Suomen eksoottisten eläinten harrastajayhdistysten liitto ry~~)

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia koskeva tutkimus

Tarja Koistinen, Itä-Suomen yliopisto
(~~Anna Hjelm-Björkman, Helsingin yliopisto~~)

Seura- ja harrastuseläinten pitoon liittyvä etiikka

Paula Hirsjärvi
(~~Elisa Aantola~~)

Maa- ja metsätalousministeriö

Tiina Pullola
(~~Pirjo Tomperi~~)

Elintarviketurvallisuusvirasto

Taina Mikkonen
(~~Marjukka Anttila~~)

Käytännön eläinsuojeluvalvontatyötä tekevä viranomainen

Maria Wahlfors, Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö
(~~Jessica Löfgren-Eriksson, Etelä-Suomen aluehallintovirasto~~)

Vapaaehtoinen eläinsuojelutyö

Maria Lindqvist, SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
(~~Laura Uotila, Eläinsuojeluliitto Animalia~~)

Käytännön eläinlääkintätyö

Mari Vainionpää
(~~Anne Sjöholm~~)

Seura- ja harrastuseläinkauppiat

Juha Strengell, Suomen Lemmikkiliitto ry
(~~Harri Laakso, Suomen Lemmikkiliitto ry~~)

Kuluttajat

Timo Niemi, Kuluttajaliitto Oy
(~~Santeri Pienimäki~~)

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen 10.15
2. Kokoukseen osallistui 13 jäsentä. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.
3. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin pienin muutoksin.
4. Maa- ja metsätalousministeriöstä kerrottiin, että eläinsuojelulakiluonnoksen tilanteesta tiedotetaan kevään aikana. Ministeriö muuttaa Mariankadun kortteliin tulevana syksynä, ja jatkossa neuvottelukunnan kokoukset pidetään siellä tai Säätytalolla. Ministeriö teettää selvityksen tuotantokaniasetusta (lihantuotanto) varten. Myös lisäselvitys eläinsuojeluvälvönnön järjestämisestä on tekeillä.
5. Kohde-eläinten hyvinvointi koirakokeissa -kannanotto hyväksyttiin pienin muutoksin. Edellisestä kokouksesta poissa ollut Tapio Eerola jätti eriävän mielipiteen:

”En hyväksy ko. kannanoton 4. kappaleen kahta viimeistä lausetta (Neuvottelukunta toivoo, että testitilanteita varten kehitetään rodunomaisia taipumuksia testaavia testejä, joihin ei tarvita eläviä kohde-eläimiä. Rotujärjestöjen toivotaan pohtivan, voitaisiinko joistakin kohde-eläimiä käyttävistä taipumustesteistä luopua kokonaan.) On epä johdonmukaista toivoa valvottujen ja sääntöihin perustuvien taipumustestien poistamista, kun pääosin valvomattomaan harjoitteluun kohde-eläimillä ei voida puuttua.”

6. Lemmikkieläinten eläinlääkäripäivystyksen siirto kunnalta yksityiselle? – Suomen eläinlääkäriliiton kanta (alustus Tiina Pullola ja Maria Wahlfors)

Tiina Pullola kertoi, että suunnitelma yksityistää lemmikkieläinpäivystys on aiheuttanut pelkoa kustannusten noususta. On tarpeen selvittää, millaisia eläinlääkinnällisiä palveluja Suomessa on tällä hetkellä saatavilla (erityisesti päivystysaikaan), millaisia sopimuksia kunnilla näistä palveluista on yksityisten eläinlääkäriasemien kanssa, minkä tasoisesta palvelusta on kyse, millaisia säästöjä yksityistäminen toisi jne. Ministeriö teettää selvityksen Luonnonvarakeskuksella kuluvan kevään aikana.

Maria Wahlforsin mukaan lemmikkieläinpäivystyksen yksityistäminen tarkoittaisi päivystysten siirtymistä käytännössä useiden käyttäjien ulottumattomille. Päivystyspalvelun tarjoajien määrä vähenisi tai asiakashinnat karkaisivat tasolle, joka voisi aiheuttaa eläinsuojeluongelmia. Ongelmia ilmenisi erityisesti harvaan asutuilla alueilla, sillä päivystys ei olisi kannattavaa yksityiselle toimijalle. Lääkäriä tarvitsevan eläimen vienti lähimpään eläinlääkäriin kestää jo nyt harvaan asutuilla alueilla pitkään.

Keskustelussa todettiin, etteivät yksityiset eläinlääkärit nykyäänkään pysty hoitamaan potilaitaan samanlaisilla taksoilla kuin kunnaneläinlääkärit. Pohdittiin, kenen vastuulla eläinsuojelu on, jos kunta ei vastaa hoidosta ja yksityinen eläinlääkäri ei pysty auttamaan eläintä. Pohdittiin myös, voiko eläinlääkäriä jättäminen yksityistämisen takia täyttämättä, jos kuntapuoli ei houkuttele, ja millaisia ongelmia tämä voi aiheuttaa tuotantoeläinpuolella.

Jos eläinlääkäripäivystys yksityistetään, yksityisen toimijan on järjestettävä lemmikkieläinten ensiapu. Jatkohoidon jättäminen päivystyksen ulkopuolelle (vaikka siihen olisi yksityisellä toimijalla resurssjakin) säästäisi kuluja. Selvityksessä olisi huomioitava muun muassa, sitooko yksityistä päivystäjää jokin tietty hinta, ja jos ei sido, aiheuttaako se alueellista epätasa-arvoa ja jos näin on, korvaako kunta päivystyksen ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia alueellisesta sijainnista riippuen. Nykyistä järjestelmää pidettiin kustannustehokkaana ja siksi hyvänä.

Neuvottelukunta päätti ottaa kantaa nykymuotoisen päivystysjärjestelmän puolesta. Sihteeri muotoilee kannanoton, jota käsitellään seuraavassa kokouksessa.

7. Kohta Muut asiat käsiteltiin aikataulusyistä tässä vaiheessa – muita asioita ei ollut.
8. Eläinten luovutus ja siihen liittyvä kauppa- ja kuluttajansuoja (alustus Mika Leppinen)

Mika Leppinen kertoi eläimistä kaupan kohteena. Eläimen kasvattajan toimintaa arvioidaan oikeudellisen vastuun näkökulmasta. Suomessa on sopimusvapaus eli lähtökohtainen oikeus sopia yhdessä mitä vaan lain puitteissa. Sopimukset ovat sitovia, eikä mikään ehto ole kohtuuton, jos sitä ei ole tuomioistuin tms. todennut kohtuuttomaksi.

Eläintä luovutettaessa sovelletaan kauppalakia ja kuluttajansuojalakia. Molemmissa myyjä vastaa virheistä (jos myyty tuote ei vastaa tarkoitustaan, markkinoinnissa valehdeltu tai jätetty olennaista tietoa antamatta). Myyjän vastuu on tiukempi, kun on kyse elinkeinonharjoittajan tekemästä kaupasta kuluttajan kanssa. Myyjä katsotaan esimerkiksi koirakaupassa elinkeinonharjoittajaksi tietyin ehdoin. Myös oikeustoimilakia voidaan soveltaa eläintä luovutettaessa.

Sopimusoikeudellinen vastuu velvoittaa myyjän luovuttamaan eläimen ja ostajan maksamaan. Omistusoikeus siirtyy, kun hinta on kokonaisuudessaan maksettu ja eläin luovutettu. Kaupan purkaminen tämän jälkeen on hyvin harvinaista, eikä myyjällä kaupanteon jälkeen ole enää sananvaltaa eläimeen. Lisäehdoilla voidaan rajata omistajan täyttä päätösvaltaa jotenkin, ja tämä huomioidaan yleensä hinnassa, jotta ehdot muodostuvat kohtuullisiksi myös ostajan kannalta.

Pentujen markkinoinnin sisällöllä voi olla merkitystä myöhemmissä riitatilanteissa. Mainos ei sido kasvattajaa, jos kyse on tarjouksesta tuntemattomalle joukolle potentiaalisia ostajia. Myyjällä on tiedonantovelvollisuus kaikista ostopäätöksen kannalta merkityksellisistä seikoista. Ostaja ratkaisee, tekeekö ostopäätöksen tiedossaan olevista riskeistä huolimatta. Kauppahintaan kuuluvat kuluttajansuojalain mukaan kirjalliset ”käyttöohjeet” – eläinten kyseessä ollessa tällaisia olisivat esim. ruokinta- ja hoito-ohjeet (Kuluttajariitalautakunta ei kuitenkaan ole ottanut kantaa näihin ohjeisiin). Sellaisten rotujen kyseessä ollessa, joille hyvin todennäköisesti tulee kallista hoitoa vaativia terveysongelmia, olisi myyjän ehdottomasti kerrottava näistä ostajalle.

Myyjä on pääsääntöisesti vastuussa eläimen viallisuudesta, tarkoitukseen soveltumattomuudesta, sairaudesta jne. mutta sääntöön on olemassa useita poikkeuksia. Reklamaatio on tehtävä kahden kuukauden kuluessa terveysongelman havaitsemisesta/ymmärtämisestä. Myyjän on ensisijaisesti korjattava viallinen tuote tai vaihdettava se uuteen, toissijaisesti alennettava hintaa tai purettava kauppa, tietyissä tilanteissa jopa maksettava vahingonkorvauksia. Eläinten kyseessä ollessa ongelmana on, etteivät perinnölliset viat tai sairaudet ole korjattavissa, eikä ”uutta vastaavaa tuotetta” ole esimerkiksi pentujen suhteen olemassa. Näiden aiheiden laajempaa säätelyä olisi syytä pohtia eläinsuojelulain uudistuksen yhteydessä.

9. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.15

Puheenjohtaja Mika Leppinen

Sihteeri Tiina Kauppinen